

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY PCIM NA LATA 2022 -2027 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2028 – 2032



Październik 2025

Opracowanie:

Referat Ochrony Środowiska i Informatyki
Urzędu Gminy PciM

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1.	Informacje ogólne dotyczące Programu Ochrony Środowiska	3
1.2.	Założenia opracowania.....	3
2.	Monitoring Programu Ochrony Środowiska	3
3.	Analiza porównawcza i podsumowanie	5

Spis tabel

Tabela 1.	Harmonogram wdrażania POŚ na lata 2022-2027.....	3
Tabela 2.	Wskaźniki monitorowania POŚ.....	4-5

1. Wprowadzenie

1.1. Informacje ogólne dotyczące Programu Ochrony Środowiska

Krajowa polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. POŚ - Program Ochrony Środowiska sporządza odpowiednio organ wykonawczy gminy - Wójt, a uchwała Rada Gminy. Projekt Gminnego POŚ jest opiniowany przez właściwy zarząd powiatu.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej Jednostki Samorządu Terytorialnego.

1.2. Założenia opracowania

Osiągnięcie celów wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pcim na lata 2022 - 2027 z perspektywą na lata 2028 – 2032 ” wymaga prowadzenia bieżącego monitoringu przebiegu realizacji programu.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2025 r., poz. 647 z późn.zm.) Wójt Gminy, co 2 lata przedstawia Radzie Gminy Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu niniejszego raportu Radzie Gminy, należy skierować go do organu wykonawczego powiatu.

Tabela 1. Harmonogram wdrażania POŚ na lata 2022- 2027

Działania	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wdrażanie „Programu Ochrony Środowiska	X	X	X	X	X	X
Raporty z realizacji programu		X		X		X

2. Monitoring Programu Ochrony Środowiska

Osiągnięcie celów wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pcim na lata 2022 - 2027 z perspektywą na lata 2028 – 2032 ” wymaga prowadzenia bieżącego monitoringu przebiegu realizacji programu.

W tabeli poniżej wskazano wskaźniki monitorowania aktualizacji POŚ przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i będzie sukcesywnie modyfikowana.

Tabela 1. Wskaźniki monitorowania POŚ

Wskaźnik	Stan w roku 2021 (bazowym)	Stan w roku 2023	Stan w roku 2024
A. Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko			
Stan jakości powietrza (GIOŚ)	Przekroczenie PM10/24h PM2.5/rok B(a)P/rok 2	Przekroczenie PM10/24h PM2.5/rok B(a)P/rok 2	Przekroczenie PM10/24h PM2.5/rok B(a)P/rok 2
Ilość budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci gazowej (GUS)	1357	1731	1758
Jakość wód powierzchniowych JCW (GIOŚ)	Dobry stan wód	Dobry stan wód	Dobry stan wód
Długość sieci wodociągowej km -własność Gminy (GUS)	3,4	3,4	3,4
Długość sieci kanalizacyjnej z przyłączami/sięgaczami km	26,66	26,66	26,66
Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej (GUS)	1 121	1 126	1 135
Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej (GUS)	3 339	3 363	3 429
Ilość przyłączy budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej szt. -własność Gminy (GUS)	76	100	103
Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej szt. na terenie Gminy Pcim (GUS)	397	403	425
Odpady komunalne zebrane ogółem Mg	2 403,31	2 233,805	2 392,87
Osiągnięcie poziomu recyklingu i użycia przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła % zgodnie z ustawą	20,00% <i>Dopuszczalny poziom co najmniej 20%</i>	35,58% <i>Dopuszczalny poziom co najmniej 35%</i>	50,10% <i>Dopuszczalny poziom co najmniej 45%</i>
Poziom ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania % zgodnie z ustawą <i>Do 16 lipca 2020r. i później nie więcej niż 35% wagowo odpadów komunalnych ulegających biodegradacji</i>	0,59%	2,59%	0,02%
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i	100%	100%	100%

rozbiórkowych odebranych z terenu gminy odpadów komunalnych % zgodnie z ustawą			
Poziom składowania odpadów komunalnych <i>Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% za każdy rok w latach 2025–2029</i>	<30%	41,36%	32,77%
% wskaźnik lesistości	49,1%	49,1%	49,1%
Powierzchnia lasów ha	4 366 ha	4 366 ha	4 366 ha
Ilość pomników przyrody szt.	6	6	6
Liczba dzikich wysypisk zlikwidowanych na terenie gminy w ciągu roku	10	11	10
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	5	10	132
Liczba wniosków złożonych i rozliczonych przez mieszkańców gminy w ramach programów ochrony powietrza (Program Czyste Powietrze)	141	400 złożonych/180 rozliczonych <i>(od początku trwania Programu)</i>	613 złożonych/202 rozliczonych <i>(od początku trwania Programu)</i>
Ilość przeprowadzonych kontroli budynków z zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza <i>Ilość kontroli wynika z Programu Ochrony powietrza dla Województwa Małopolskiego</i>	70	200	102
Ilość zgłoszeń dokonywanych przez aplikację Ekointerwencja	2	2	23
Ilość wykrytych naruszeń związanych z nieprzestrzeganiem uchwały antysmogowej (spalanie odpadów)	0	0	2
Liczba kampanii/akcji informacyjno-edukacyjnych z zakresu ochrony środowiska zorganizowanych/współorganizowanych przez gminę	2	11	8

Źródło: GUS, Raport o stanie Gminy Pcim, Analiza stanu gospodarki odpadami

3. Analiza porównawcza i podsumowanie

Analiza porównawcza realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Pcim: lata 2023–2024:

1. Jakość powietrza

W latach 2023 i 2024 nie odnotowano istotnych zmian w zakresie poziomów zanieczyszczenia powietrza. Dane dotyczące przekroczeń pyłów zawieszonych PM10 i PM2.5 oraz benzo(a)pirenu (B(a)P) utrzymały się na podobnym poziomie. Stabilność wskaźników świadczy o utrzymaniu stanu środowiska na poziomie z roku poprzedniego, nadal istnieje potrzeba kontynuowania działań ograniczających emisję zanieczyszczeń z niskiej emisji oraz transportu.

2. Infrastruktura techniczna – sieć gazowa, wodociągowa i kanalizacyjna

Rok 2024 przyniósł zwiększenie liczby budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci gazowej z 1731 budynków w roku 2023 do 1758 w roku 2024. Wskazuje to na skuteczne działania w zakresie gazyfikacji gminy oraz rosnące zainteresowanie mieszkańców alternatywnymi, niskoemisyjnymi źródłami energii. W przypadku sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zmiany miały charakter stopniowy. Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wzrosła z 1 126 do 1 135 osób, a z sieci kanalizacyjnej z 3 363 do 3 429 osób. Długość sieci pozostała bez zmian (3,4 km wodociągu, 26,66 km kanalizacji), co sugeruje, że przyłączenia realizowane były głównie w ramach istniejącej infrastruktury.

3. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami odnotowano wzrost ilości zebranych odpadów komunalnych z 2233,805 Mg w 2023 roku do 2392,87 Mg w roku 2024. Pomimo wzrostu masy odpadów, poprawie uległy wskaźniki ich zagospodarowania. Poziom recyklingu odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wzrósł z 35,58% do 50,10%. Jednocześnie poziom odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania spadł z 2,59% do 0,02%, co oznacza znaczną poprawę efektywności selektywnej zbiórki w zakresie odpadów zielonych. Utrzymano natomiast pełny (100%) poziom recyklingu odpadów budowlanych. Poziom składowania odpadów komunalnych nadal przekracza wymagany poziom, jednak porównując rok 2024 w stosunku do 2023 to spadł z 41,36% do 32,77%.

4. Gospodarka wodno-ściekowa i przydomowe oczyszczalnie

Wskaźniki dotyczące gospodarki wodno-ściekowej wskazują na bardzo dynamiczny wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2023 roku zarejestrowano ich 10, podczas gdy w 2024 roku liczba ta wzrosła do 132, co oznacza wzrost o 122 instalacje. Tendencja ta dowodzi silnego wsparcia dla indywidualnych, ekologicznych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków.

5. Programy ekologiczne i aktywność mieszkańców

W ramach programu „Czyste Powietrze” nastąpił wzrost liczby złożonych wniosków z 400 w 2023 roku do 613 w 2024 roku, a liczby rozliczonych wniosków z 180 do 202. Wzrost ten potwierdza rosnące zainteresowanie mieszkańców inwestycjami w wymianę źródeł ciepła, termomodernizację i poprawę efektywności energetycznej budynków. Działania te przyczyniają się do ograniczenia emisji pyłów i poprawy jakości powietrza.

6. Kontrole, zgłoszenia i przestrzeganie przepisów

W roku 2024 przeprowadzono 102 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza, podczas gdy w 2023 roku wykonano ich 200 - zgodnie z zapisami Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego. Jednocześnie znacząco wzrosła liczba zgłoszeń mieszkańców w aplikacji Ekointerwencja z 2 w 2023 roku do 23 w 2024 roku. Zgłoszono także 2 przypadki naruszenia uchwały antysmogowej, podczas gdy w roku poprzednim nie odnotowano żadnych. Wskazuje to na wzrost świadomości ekologicznej społeczności lokalnej i większe zaangażowanie obywatelskie w monitorowanie przestrzegania przepisów.

7. Edukacja ekologiczna i działania informacyjne

W 2024 roku przeprowadzono 8 kampanii i akcji informacyjno-edukacyjnych, podczas gdy w 2023 roku było ich 11. Działania te stanowią ważny element budowania świadomości ekologicznej mieszkańców. W kolejnych latach, Gmina będzie kontynuować realizację celów programu w zakresie edukacji ekologicznej.

8. Stan zasobów przyrodniczych

Wskaźniki dotyczące zasobów przyrodniczych, takich jak lesistość (49,1%), powierzchnia lasów (4 366 ha) oraz liczba pomników przyrody (6), pozostały bez zmian. Stabilność tych danych wskazuje na zachowanie równowagi środowiskowej w obszarze przyrody ożywionej i nieożywionej. Nie odnotowano również wzrostu liczby dzikich wysypisk – ich liczba spadła z 11 do 10..

Reasumując, zawarte w opracowaniu informacje wskazują na poprawę realizacji celów środowiskowych Gminy Pcim. Liczne działania podejmowane przez Gminę Pcim oraz mieszkańców gminy pozytywnie wpływają na stan środowiska.

Realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pcim na lata 2022-2027 ocenia się pozytywnie.